

ZÁMER A PODKLADY NÁRODNÉHO PROJEKTU PRE PROGRAM SLOVENSKO 2021 - 2027	
Názov národného projektu (ďalej aj „NP“)	Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike
Poskytovateľ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	12 541 574 €

Identifikácia budúceho žiadateľa ¹	
Obchodné meno / názov	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Sídlo	Špitálska ulica č. 8, 812 67, Bratislava
Právna forma	
IČO	
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	PhDr. Peter Ormandy MSc.

Identifikácia budúceho partnera	
Obchodné meno / názov	Úrad vlády SR – Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
Sídlo	Námestie slobody 2899/1, 813 70, Bratislava
Právna forma	ostatný ústredný orgán štátnej správy – rozpočtová organizácia
IČO	00151513
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	Juraj Gedra

Zdôvodnenie potreby NP, konkrétneho žiadateľa a partnerov	
<p>Vysvetlite, prečo je nevyhnutné realizovať NP, prípadne ako budú využité výstupy projektu. Zdôvodnite čo najpodrobnejšie prečo nemôže byť projekt realizovaný prostredníctvom výzvy na DOP na predkladanie žiadostí o NFP? Odôvodnenie vylúčenia výberu projektu prostredníctvom výzvy (prostredníctvom „súťažného postupu“).</p> <p>(napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom projektu realizovaného na základe výzvy na DOP vzhľadom na efektívnejší spôsob naplňovania cieľov Programu Slovensko 2021 – 2027, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie</p>	<p>Národný projekt (ďalej len „NP“) bude realizovať Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „Ústredie“) prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad práce“). Projekt zabezpečí poskytovanie finančných príspevkov za účelom zvýšenia zamestnanosti uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“) a znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „ZUoZ“) v súlade so zákonom č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Projekt svojimi aktivitami zároveň nadväzuje na realizovaný projekt „Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva“.</p> <p>V porovnaní s dopytovo orientovanými projektmi je pri realizácii národných projektov výrazne nižšia administratívna náročnosť. Predkladanie žiadostí o poskytnutie finančných príspevkov, žiadostí o úhradu platby, ich dokladovanie (vrátane refundácie finančných prostriedkov), je jednoduchšie a realizované v kratších časových intervaloch v závislosti od druhu príspevku.</p> <p>Prostredníctvom realizácie NP bude vytvorený priestor na zamestnávanie</p>

¹ V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľa žiadateľa. Je to ten istý subjekt, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.

finančných prostriedkov, efektívnosť služby poskytovanej cieľovej skupine, zabezpečenie štandardov kvality a pod.).	znevýhodnených osôb na trhu práce a prostredníctvom získania pracovných návykov, skúseností a zručností posilňovanie ich potenciálu uplatnenia na voľnom trhu práce.
Dôvod určenia budúceho žiadateľa národného projektu. Má budúci žiadateľ osobitné, jedinečné kompetencie na implementáciu aktivít národného projektu priamo zo zákona, osobitných právnych predpisov, resp. má budúci žiadateľ jedinečné postavenie na trhu a/alebo jedinečnú expertízu či kompetencie?	Určenie ústredia ako budúceho žiadateľa NP vyplýva zo zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o orgánoch štátnej správy“). Kompetencia realizovať projekty zamerané na zlepšenie situácie na trhu práce vo svojom územnom obvode financované zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu úradom vyplýva z § 13 ods. 1 písm. p) zákona o službách zamestnanosti. Podľa § 12 písm. a) zákona o službách zamestnanosti do pôsobnosti ústredia patrí riadiť, kontrolovať a koordinovať činnosť úradov v oblasti služieb zamestnanosti. Podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o službách zamestnanosti služby zamestnanosti predstavujú systém inštitúcií a nástrojov podpory a pomoci účastníkom trhu práce pri uplatňovaní aktívnych opatrení na trhu práce s osobitným zreteľom na pracovné uplatnenie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné). Uveďte kritériá pre výber partnera. Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?	<p>Úrad vlády Slovenskej republiky – Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity (ďalej len „ÚSVRK“) má v zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy jedinečné postavenie ako ústredný orgán štátnej správy pre koordináciu uskutočňovania inklúzie marginalizovaných rómskych komunít.</p> <p>ÚSVRK je vecným gestorom národnej Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a príslušných akčných plánov, koordinuje, realizuje, hodnotí a monitoruje ich implementáciu. Realizuje Atlas rómskych komunít ako jeden z nástrojov na mapovanie štrukturálnych nerovností medzi Rómami a majoritou, a v spolupráci so Štatistickým úradom SR a s Agentúrou Európskej Únie pre základné práva (FRA) vykonáva výberové štatistické zisťovanie EU SILC_MRK o príjmoch a životných podmienkach domácností v marginalizovaných rómskych komunitách (MRK). V Programovom období 2021 – 2027 ÚSVRK plní úlohy Programovej jednotky, ktorá sa podieľa na sledovaní a vyhodnocovaní účinnosti opatrení financovaných z prostriedkov Európskej únie a zo štátneho rozpočtu na dosahovanie cieľov a ukazovateľov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030.</p> <p>ÚSVRK má dlhoročné skúsenosti s prípravou a implementáciou projektov financovaných z prostriedkov Európskej únie v rámci programových období 2007 – 2013, 2014 – 2020 aj 2021 – 2027, s pozitívnym dopadom nielen na rómske komunity. ÚSVRK taktiež aktívne spolupracuje s miestnymi samosprávami, mimovládnyimi organizáciami a inými zainteresovanými inštitúciami pri nastavovaní efektívnych politík a nástrojov inklúzie MRK.</p> <p>Vzhľadom na svoje jedinečné postavenie, expertízu v oblasti inklúzie MRK a odborné kapacity v téme monitorovania a hodnotenia efektívnosti politík v oblasti inklúzie MRK a aktivít financovaných z prostriedkov Európskej únie, je zapojenie ÚSVRK ako partnera projektu opodstatneným prínosom pre NP.</p>
Uveďte akým spôsobom boli do prípravy NP zapojení relevantní partneri v súlade s článkom 8 nariadenia o spoločných ustanoveniach². V prípade, ak žiadateľ spolupracoval s partnermi už pri príprave zámeru NP aj s partnermi, uveďte	<p>V súvislosti s prípravou NP boli organizované diskusie s vybranými zapojenými subjektami z radov obcí a mimovládneho sektora, kde boli diskutované a predstavené východiská na zabezpečenie pokračovania NP z úrovne Implementačnej jednotky Ministerstva kultúry SR (MK SR) - projektový tím aktuálne implementovaného NP.</p> <p>Do prípravy zámeru NP boli zapojení relevantní zainteresovaní aktéri a zástupcovia</p>

² NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

informáciu o ich zapojení v tejto časti. V prípade nezapojenia partnerov do prípravy NP, uveďte dôvody ich nezapojenia. Konkrétne ide o: regionálne, miestne, mestské a ostatné orgány verejnej správy; hospodárskych a sociálnych partnerov; občiansku spoločnosť; výskumné organizácie a univerzity.	občianskej spoločnosti, a to prostredníctvom konzultačného stretnutia organizovaného Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“) v spolupráci s ÚSVRK a MK SR. Zástupcovia relevantných aktérov a občianskej spoločnosti budú pripomienkovať a schvaľovať zámer NP aj v rámci Komisie pri monitorovacom výbore P SK pre cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv.
Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity.	čiastočne

Identifikácia projektu	
Názov projektu/akronym	Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike
NACE projektu	
Štátna pomoc	nie
Kategórie regiónov	MRR (V prípade projektu pôjde o aplikovanie flexibility v rámci ESF+ podľa článku 63 ods. 3 nariadenia o spoločných ustanoveniach)
Projekt s relevanciou k Integrovaným územným stratégiám	NIE
Projekt s relevanciou k Udržateľnému rozvoju miest	NIE
Cieľ politiky súdržnosti	4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv
Program	ITMS401000 - SK - Program Slovensko - SK - EFRR/KF/FST/ESF+
Fond	ESF+
Priorita	4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce
Špecifický cieľ	ESO4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
Aktivita/akcia v súlade s P SK	Informačné a konzultačné činnosti zamerané na podporu činnosti subjektov sociálnej ekonomiky, vrátane podpory ich vzniku
Opatrenie (ak je to relevantné)	nerrelevantné
Kategorizácia za konkrétne špecifické ciele	
Oblasť intervencie	134. Opatrenia na zlepšenie prístupu k zamestnaniu
Typ územia	N/A
Forma financovania	1. Grant

Miesto realizácie projektu	
Štát	SK0 Slovenská republika
Región (NUTS II)	SK01 Bratislavský kraj SK02 Západné Slovensko SK03 Stredné Slovensko SK04 Východné Slovensko

Vyšší územný celok (NUTS III)	SK010 Bratislavský kraj SK021 Trnavský kraj SK022 Trenčiansky kraj SK023 Nitriansky kraj SK031 Žilinský kraj SK032 Banskobystrický kraj SK041 Prešovský kraj SK042 Košický kraj
--------------------------------------	--

Predpokladaný časový rámec³	
Dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok	02/2024
Plánovaný štvrťrok podpísania zmluvy o NFP s prijímateľom (ak je to relevantné)	1Q/2024
Plánovaný štvrťrok spustenia realizácie NP	1Q/2024
Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch	20

Popis projektu
<p>Stručný popis projektu</p> <p>Predkladaný zámer NP „Ľudia a hrady - krok k sociálnej ekonomike“, kontinuálne nadväzuje na projekty, ktoré podporovali zamestnávanie znevýhodnených skupín obyvateľstva, vrátane z prostredia MRK na obnove národných kultúrnych pamiatok. Podpora bola zameraná na sociálne najzraniteľnejšie, dlhodobo nezamestnané a z rôznych príčin ťažko zamestnateľné osoby. Myšlienka podpory takéhoto typu projektu rezonovala aj vo verejnosti, ktorá ju podporila petíciou za systematické financovanie záchrany kultúrnych pamiatok a za pokračovanie projektu „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“. Takto nastavenú podporu nie je možné z pohľadu zdrojov dlhodobo udržať. Riešením je nastaviť účelovú spoluprácu medzi MPSVR SR, Ústredím PSVR SR, USVRK SR a MK SR, čo je zámerom predkladaného NP.</p> <p>Realizácia NP zabezpečí procesy smerujúce k trvalej udržateľnosti zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných osôb v ekosystéme sociálnej ekonomiky a následne na otvorenom trhu práce vznikom dlhodobej spolupráce medzi subjektami zapojenými do obnovy národných kultúrnych pamiatok a Regionálnymi centrami sociálnej ekonomiky prostredníctvom NP Inštitút sociálnej ekonomiky II., ako aj úsilím MK SR o zvýšenie zdrojov potrebných na obnovu národných kultúrnych pamiatok.</p> <p>Projekt bude realizovaný prostredníctvom príslušných úradov práce v rámci SR.</p> <p>Cieľovou skupinou projektu budú UoZ a zamestnanci.</p>
Popis východiskovej situácie
<p>a. Relevancia k východiskovým dokumentom</p> <p>Projekt bude prispievať k plneniu tematickej základnej podmienky:</p> <p>TZP - Národný strategický politický rámec aktívnej politiky trhu práce so zreteľom na usmernenia politik zamestnanosti</p> <p>Realizácia NP prispeje k plneniu kritéria 1 TZP: Opatrenia na vykonávanie profilovania uchádzačov o zamestnanie a posúdenia ich potrieb, najmä v otázke dlhodobo nezamestnaných, neumiestniteľných a nízkokvalifikovaných osôb.</p> <p>TZP - Národný strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby</p> <p>Realizácia NP prispeje k plneniu kritéria 2 TZP: Opatrenia na zabránenie a boj proti segregácií vo všetkých oblastiach vrátane sociálnej ochrany, inkluzívnych trhov práce a prístupu ku kvalitným službám pre zraniteľných ľudí.</p> <p>TZP – Národný strategický politický rámec integrácie Rómov – NP prispeje najmä k plneniu kritéria: 1. Opatrenia na urýchlenie integrácie Rómov a zabránenie segregácii a jej odstránenie, pričom sa zohľadní rodová dimenzia a situácia mladých Rómov, a stanoví sa východiskové hodnoty, merateľné čiastkové ciele a cieľové hodnoty a 3. Opatrenia na uplatňovanie inklúzie Rómov na regionálnej a miestnej úrovni.</p>

³ Termíny v tabuľke nie sú záväzné.

Základnými strategickými východiskovými dokumentami pre implementáciu aktivít NP sú:

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027
- Stratégia pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 (uznesenie vlády SR č. 181/2021 dňa 7. apríla 2021) a na ňu nadväzujúce Akčné plány
- Odporúčanie Rady o rovnosti, začleňovania a účasti Rómov č. 2021/C93/01 z 12. marca 2021 ods. písm. f) a písm. i)
- Atlas rómskych komunít 2019 (ďalej len „ARK 2019“)
- Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030
- Akčný plán na ďalšie posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na trh práce v SR s výhľadom do roku 2030
- Vymedzenie národných cieľov do roku 2030 v kontexte Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 je záväzkom vlády Slovenskej republiky, ktorý na úrovni priorít definuje smerovanie verejných politík za účelom dosiahnutia viditeľnej zmeny v oblasti rovnosti a začleňovania Rómov. Vo východiskách prioritnej oblasti zamestnanosť sa uvádza, že väčšina z takmer polmiliónovej rómskej menšiny na Slovensku žije v chudobe a čelí sociálnemu vylúčeniu. Takmer polovica (48 %) Rómov starších ako 16 rokov je podľa výberových zisťovaní nezamestnaných a iba jeden z piatich udáva ako svoju hlavnú ekonomickú aktivitu zamestnanie alebo živnosť. U osôb z MRK vo veku 20 – 64 rokov je situácia ešte alarmujúcejšia a môžeme hovoriť iba o 20 % zamestnanosti. Aj z tohto dôvodu je globálnym cieľom vyplývajúcim z tejto časti dokumentu zlepšiť zamestnateľnosť a zvýšiť zamestnanosť Rómov, špecificky z MRK, vytváraním možností vedúcich k ich uplatneniu sa na trhu práce a dosiahnuť očakávané výsledky nastavené v Partnerskej dohode na roky 2021 – 2027 v oblasti zamestnanosti, a to zvýšením zamestnanosti mužov a žien z MRK na 60 % do roku 2030. Čiastkové ciele sa orientujú na:

- Zabezpečenie rovnakých príležitostí pre MRK, zvýšenie potrebných zručností a získanie praktických skúseností na prechod zo vzdelávania na trh práce.
- Vytváranie podmienok pre podporu zamestnávania MRK u zamestnávateľov, s dôrazom na zamestnávateľov v oblasti sociálnej ekonomiky.

V dokumente **Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030** - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja, v prílohe č. 1 – Slovensko 2030 ako Národná stratégia regionálneho rozvoja, v časti D. Priority, ciele a nástroje podpory regionálneho rozvoja podľa typu regiónov, miest a obcí sa uvádza cieľ: Vytvorenie ekonomického a sociálneho ekosystému v regiónoch s dlhodobo vyššou nezamestnanosťou ako priemer krajiny, konverzných a upadajúcich regiónoch a regiónoch s nadpriemerným zastúpením marginalizovaných skupín obyvateľstva pre efektívne a udržateľné využívanie prírodného, technického a ľudského kapitálu ako zdrojov pre maximalizáciu pridanej hodnoty vytvorených produktov a služieb, a zabezpečenie služieb na zlepšenie kvality života svojich obyvateľov a stabilizáciu kvalifikovanej pracovnej sily v území.

Cieľom pripravovaného AP sociálnej ekonomiky je podporiť sociálne investície, vznik a rozširovanie subjektov sociálnej ekonomiky a sociálnych podnikov, ich inovačnú kapacitu a tvorbu pracovných miest.

Európsky pilier sociálnych práv - NP napĺňa nasledujúce zásady: 2. Rodová rovnosť, 3. Rovnaké príležitosti, 4. Aktívna podpora zamestnanosti.

Vládou SR schválený dokument **Vymedzenie národných cieľov do roku 2030 v kontexte Akčného plánu na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv** si stanovuje za jeden z hlavných cieľov zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku od 20 do 64 rokov na 76,5% a znížiť mieru mladých ľudí v situácii NEET na priemer EÚ (9%).

Východiskovými dokumentami legislatívneho rámca sú:

- Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch upravuje sektor sociálnej ekonomiky a nastavuje pravidlá tak, aby rozvoj sociálnej ekonomiky bol prínosom pre zvyšovanie zamestnanosti a upravuje systém podpory subjektov sociálnej ekonomiky. Sociálny podnik predstavuje významný subjekt sociálnej ekonomiky, ktorý svojou činnosťou dosahuje pozitívny sociálny vplyv. Primárnym cieľom sociálnej ekonomiky nie je iba dosiahnutie zisku, ale je tu jasne badateľný sociálny rozmer, solidarita alebo forma spoločenského prospechu. Strategickou sociálnou dimenziou sociálneho podnikania je posilňovanie

sociálneho začleňovania obyvateľov lokalít prostredníctvom zapojenia do pracovnej činnosti a vytvárania pracovných príležitostí osobitne pre znevýhodnené a marginalizované sociálne kategórie.

b. Predchádzajúce analýzy

K 31. 10. 2023 bolo v evidencii úradov práce evidovaných 169 726 UoZ z toho je počet disponibilných UoZ 142 171, miera evidovanej nezamestnanosti je 3,9 %. V súčasnej dobe je v evidencii úradov práce 140 263 ZUoZ podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Z uvedeného počtu je 69 801 dlhodobo nezamestnaných UoZ a 54 200 UoZ, ktorí dosiahli vzdelanie nižšie ako stredné odborné vzdelanie.

Podľa dokumentu **Príjmy a životné podmienky v marginalizovaných rómskych komunitách**: Vybrané ukazovatele zo zisťovania EU SILC_MRK 2020 príčiny výrazne vyššej miery nezamestnanosti osôb z MRK možno okrem všeobecne nižšej vzdelanostnej úrovne hľadať najmä v kombinácii viacerých štrukturálnych aspektov – koncentrácia pracovných príležitostí v západnej časti Slovenska (t. j. mimo regióny s vyšším zastúpením MRK), diskriminácia na trhu práce z dôvodu etnicity či sociálne vylúčenie a materiálna deprivácia, ktoré sťažujú prístup k zamestnaniu.

Miera rizika chudoby Rómov na Slovensku dosiahla 87 % v porovnaní s 13 % v bežnej populácii. Chudoba v kombinácii s demografickými trendmi (viacpočetné rodiny s vyšším počtom závislých členov domácnosti) a chudoba súvisiaca s nízko kvalifikovanými alebo nízko platenými pracovnými miestami vysoké percento nezamestnanosti ešte prehlbujú.

V štúdií Stredoeurópskeho inštitútu pre výskum práce (CELSI) väčšina z takmer polmiliónovej rómskej menšiny na Slovensku žije v chudobe a čelí sociálnemu vylúčeniu. Z tohto dôvodu je nevyhnutné podporovať aktivity zamerané na zvyšovanie zamestnateľnosti a zamestnanosti osôb z MRK, pričom dôraz by mal byť kladený na hľadanie dlhodobých a koncepčných nástrojov, využívajúc pozitíva z doteraz realizovaných intervencií.

Navrhovaný NP zamestnávaním osôb z MRK pomôže plniť globálny cieľ Stratégie „Zlepšiť zamestnateľnosť a zvýšiť zamestnanosť Rómov, špecificky MRK, vytváraním možností vedúcich k ich uplatneniu sa na trhu práce“ a prispeje k dosiahnutiu cieľových hodnôt k nemu stanovených ukazovateľov.

Zároveň je potrebné poukázať aj na nadväznosť na nasledujúce dokumenty:

- Externé hodnotenie implementácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (AP 2016-2018). Bratislava: FSEV UK 2019;
- Externé hodnotenie implementácie Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 (AP 2019-2020). Bratislava: FSEV UK 2021.

Jedným z odporúčaní externého hodnotenia bolo podchytiť kapacity MRK, ktoré unikajú do šedej ekonomiky. Pokračovať v smerovaní AOTP, ako aj v aktivitách sociálnej ekonomiky tak, aby sa UoZ z prostredia MRK (alebo ohrozených alebo marginalizovaných skupín všeobecne) na takomto (medzi)trhu práce pohybovali iba nevyhnutne potrebný čas a postupne prechádzali na štandardný trh práce.”

c. Súvisiace projekty

Národné projekty obnovy kultúrnych pamiatok s využitím práce ťažšie zamestnateľných skupín (evidovaných UoZ) realizovalo Ústredie v spolupráci s MPSVR SR a MK SR od roku 2011 do roku 2021.

NP „Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike“ nadväzuje na NP „Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva (NP Ľudia a hrady I.)“, ktorý je implementovaný MK SR v období od 1. mája 2022 do 31. decembra 2023 z Operačného programu Ľudské zdroje. NP Ľudia a hrady I. bol doplnený o asistenčné služby v podobe pozície koordinátor a majster pre pracovné pozície pomocný a samostatný zamestnanec. Pridanou hodnotou tohto NP bola celoročná zamestnanosť, čím sa odstránila predchádzajúca sezónnosť vykonávaných prác. Kombináciou asistenčných služieb a odstránením sezónnosti vytvoril projekt vhodné podmienky na dlhodobé zamestnanie a zvýšenie pracovných zručností osôb zapojených do projektu. Do tohto národného projektu bolo zapojených 25 užívateľov, čo predstavuje 25 obnovovaných národných kultúrnych pamiatok. Tieto zapojené subjekty zamestnávali 465 osôb.

Podiel osôb z MRK predstavoval 71% (cca 330 ľudí).

NP Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike bude pokračovať v implementácii týchto aktivít vytvorením komplexného posilňujúceho tímu v podobe podporovaných pozícií majster a koordinátor, s cieľom poskytovania asistencie nízko kvalifikovaným osobám, ako aj ich komplexného vedenia, či usmerňovania pri hľadaní zamestnania na otvorenom trhu práce.

Zároveň bude projekt prepojený s NP Inštitút sociálnej ekonomiky II. (ďalej len „NP ISE II.“), ktorý je realizovaný prostredníctvom Implementačnej agentúry MPSVR SR a je zameraný na ďalší rozvoj ekosystému sociálnej ekonomiky s dôrazom na sociálne

podnikanie prostredníctvom posilnenia jedného z jeho pilierov – poradenskej infraštruktúry v kontexte Inštitútu sociálnej ekonomiky (ďalej len „Inštitút SE“). Inštitút SE na celonárodnej úrovni prostredníctvom Regionálnych centier sociálnej ekonomiky a Centra znalostí zabezpečuje poskytovanie odborných, informačných a konzultačných činností na podporu sociálneho podnikania v kontexte Zákona 112/2018 o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch. Aktivity Inštitútu SE prispievajú k osвете a zvýšeniu povedomia o sociálnej ekonomike a sociálnom podnikaní a podporujú vznik a fungovanie spoločensky prospešných a udržateľných sociálnych podnikov. Preto budú pracovníci Regionálnych centier sociálnej ekonomiky spolupracovať s užívateľmi a osobami poskytujúcimi asistenčné služby v rámci NP s cieľom podpory vytvorenia udržateľnejšej formy pracovných miest a to podporou prechodu organizácií zabezpečujúcich obnovu kultúrnych pamiatok na vytvorené podporné nástroje v rámci sociálnej ekonomiky.

d. Problémové oblasti

NP Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike v záujme vytvorenia pracovných príležitostí a prispenia k záchrane národných kultúrnych pamiatok zameriava svoje projektové aktivity na problémové oblasti, ktorými sú:

Nezamestnanosť: dlhodobou výzvou pre Slovensko je štruktúra nezamestnanosti. Vysoký podiel na celkovej nezamestnanosti majú najmä dlhodobozamestnaní a osoby s nízkou kvalifikáciou.

NP je zameraný na podporu zamestnanosti a zníženie nezamestnanosti ZUoZ a UoZ, ako aj osôb z prostredia MRK formou poskytovania finančných príspevkov. Uvedené osoby predstavujú špecifickú skupinu znevýhodnených občanov, ktorí sú často odkázaní na pomoc a podporu okolia. Znevýhodnenie vyplývajúce napr. z dlhobodej nezamestnanosti, dosiahnutého nižšieho vzdelania, či veku obmedzuje prístup takýchto občanov k pracovným príležitostiam na nechránenom (otvorenom) pracovnom trhu, čo má dopad na ich ťažšie uplatnenie sa na trhu práce. Uvedené skupiny môžu zahŕňať aj osoby, ktoré majú neukončené alebo ukončené základné vzdelanie a pohybujú sa len v prostredí svojej komunity napr. MRK, kde pretrváva nepriaznivá sociálno – ekonomická situácia a chýba komplexný mechanizmus podpory pre tieto cieľové skupiny. Celkový podiel nezamestnaných osôb podľa zisťovania EU SILC MRK (2020) je 38 %, pričom 46 % z tohto podielu sú mladí ľudia do 34 rokov a 38 % sú ľudia vo vekovej kategórii 35 – 49 rokov.

Špecificky rómska populácia trpí vysokým rizikom chudoby a sociálneho vylúčenia, čo súvisí s vysokým percentom nezamestnanosti. U osôb, ktoré sú dlhodobozamestnané klesá miera uplatnenia sa na trhu práce z dôvodu, že dlhodobou nezamestnanosťou postupne strácajú odborné vedomosti, pracovné zručnosti a pracovné návyky. Ide väčšinou o osoby s nízkou vzdelanostnou úrovňou alebo bez kvalifikácie.

Chýbajúce možnosti absolvovania kvalitnej rekvalifikácie, ďalšieho a druhošancového vzdelávania ako aj neformálneho vzdelávania sú pre dlhodobozamestnaných a nízko kvalifikovaných ľudí veľkou bariérou pri uplatnení sa na trhu práce a teda priamo ovplyvňujú zamestnanosť a zamestnateľnosť Rómov. Osoby, ktoré sú poznačené chudobou sú často ťažko zamestnateľné, keďže majú nízke vzdelanie a súčasne sú aj stigmatizované svojim etnickým pôvodom.

Boj s chudobou a ovplyvňovanie negatívnej verejnej mienky: boj s chudobou je tézou vo všetkých koncepčných a strategických dokumentoch vládnych aj regionálnych inštitúcií. Objektom vytváraných pracovných príležitostí sú kultúrne pamiatky, ku ktorým majú občania väčšinou pozitívny vzťah. Spojenie práce nezamestnaných, resp. MRK so záchranou hradov či kaštieľov dáva priestor na vytváranie verejnej mienky, ktorá môže meniť postoj majoritného obyvateľstva k prijímaniu opatrení voči nezamestnaným a k zavádzaniu politik na ich podporu.

Zvyšovanie zručností: zvyšovanie odborných a osobných kompetencií znevýhodnených osôb je nevyhnutnou podmienkou ich reálneho rastu. Preto je jednou z podporných aktivít projektu investícia do zvyšovania zručností a skvalitňovanie osobnostného nastavenia, ktoré privedie nezamestnaných k väčšiemu pochopeniu významu vzdelania a potrebe celoživotného vzdelávania.

Spôsob realizácie aktivít projektu

NP Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike nadväzuje na NP Zvýšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti ľudí žijúcich v lokalitách s prítomnosťou MRK realizáciou obnovy kultúrneho dedičstva (Ľudia a hrady I.), ktorý je implementovaný MK SR v období od 1. mája 2022 do 31. decembra 2023. Počas realizácie uvedeného projektu nadobudli zamestnanci odborné zručnosti, vedomosti, ako aj pracovné skúsenosti.

S cieľom zvýšenia potenciálu a predpokladov na uplatnenie sa na voľnom trhu práce po skončení projektu, a vzhľadom na aplikačnú prax a skúsenosti z realizácie projektu vyplynula potreba pokračovať v realizácii aktivít tohto charakteru aj na obdobie ďalších 18 mesiacov. Uvedené predĺženie realizácie aktivít v zapojených lokalitách vytvorí dostatočný časový priestor na prehĺbenie zručností a praktických poznatkov zamestnancov v danej oblasti a prispeje výraznejšou mierou k zvýšeniu ich potenciálu pri uplatnení sa na trhu práce. V prípade rozšírenia výkonu aktivít projektu aj do nových lokalít, resp. pri zamestnávaní

novo zapojených osôb bude vytvorená možnosť pre získanie pracovných skúseností a znalostí v oblasti výkonu práce pri obnove národných kultúrnych pamiatok aj pre ďalších záujemcov, ktorí v súčasnosti nemajú možnosť získať tento typ pracovných znalostí a praxe v rámci danej lokality, pričom dôraz pri ich výbere bude zohľadňovať potenciál ich uplatnenia sa po skončení projektu a ďalšieho rozvíjania ich zručností aj v ekosystéme sociálnej ekonomiky a následne na otvorenom trhu práce, a to nadviazaním dlhodobej spolupráce medzi vlastními kultúrnych pamiatok s NP Inštitút sociálnej ekonomiky II. za účelom vytvárania podmienok pre uplatnenie ťažšie zamestnateľných osôb pri obnove a zachovaní kultúrnych pamiatok prostredníctvom sociálnych podnikov. MK SR bude s prijímateľom projektu spolupracovať na identifikácii zoznamu pamiatok, ktoré môžu byť predmetom obnovy cez pripravovaný projekt a zabezpečovať výkon kontroly realizácie obnovy pamiatok v súlade s vydanými rozhodnutiami/stanoviskami Krajských pamiatkových úradov (KPÚ). MK SR bude pre prijímateľa vecným koordinátorom/gestorom za oblasť obnovy národných kultúrnych pamiatok.

Zároveň MK SR vynaloží maximálne úsilie na získanie vyššieho objemu finančných prostriedkov do rozpočtovej kapitoly MK SR na realizáciu existujúcej dotačnej schémy Obnov si svoj dom (ďalej len „OSSD“), čo by umožnilo rozsiahlejšiu a intenzívnejšiu podporu obnovy národných kultúrnych pamiatok ako je tomu v súčasnosti aj s možnosťou zapojenia sa sociálnych podnikov ako prijímateľov dotácie.

Zamestnateľnosť UoZ a zamestnaných osôb z cieľovej skupiny bude podporovaná prostredníctvom poskytovania finančných príspevkov zamestnávateľom na vytvorenie a udržanie pracovného miesta, ktorým sa prehlbia ich doteraz získané zručnosti, rozšíria sa o prvky odborného charakteru ich práce, a to vytváraním podmienok na ich zamestnávanie v aktivitách pri obnove a zachovaní kultúrneho dedičstva.

Oprávnené územie:

Oprávneným územím pre implementáciu NP je celé územie SR.

Ústredie v spolupráci s úradmi bude aktivity projektu realizovať prostredníctvom podpory subjektov, ktoré so začleňovaním osôb ohrozených chudobou do pracovného procesu majú dlhoročné skúsenosti.

Oprávnenými užívateľmi budú obce, mimovládne organizácie (občianske združenia, neziskové organizácie, nadácie), cirkevné právnické osoby, alebo aj iné právnické osoby, fyzické osoby, ktoré budú vykonávať aktivity projektu. Zúčastnený subjekt má byť vlastníkom obnovovanej národnej kultúrnej pamiatky, kultúrnu pamiatku má v dlhodobom prenájme alebo má na obnovu kultúrnej pamiatky zmluvný vzťah s vlastníkom. Uvedené bude zároveň jednou zo základných podmienok pre zapojenie sa do projektu.

Obnova národných kultúrnych pamiatok bude možná iba na základe právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska miestneho príslušného krajského pamiatkového úradu k zámeru obnovy alebo reštaurovaniu kultúrnej pamiatky (prípadne viacerých) podľa typu projektu. Aktuálnosť a právoplatnosť dokumentu musí byť osvedčená miestne príslušným krajským pamiatkovým úradom, t. j. je vydané v roku 2024 resp. najviac 3 mesiace pred zapojením sa do projektu.

MK SR, ako vecný koordinátor/gestor projektu za obnovu národných kultúrnych pamiatok, pripraví zoznam objektov, ktoré môžu byť predmetom obnovy v rámci tohto NP. Nakoľko v rámci paušálnej sadzby môžu podporené subjekty financovať stavebný materiál a iné tovary a služby súvisiace s realizáciou prác na obnove, nie je možné, aby podporené subjekty zapojené do národného projektu, boli v rovnakom období súčasne prijímateľmi podpory v rámci dotačnej schémy OSSD na MK SR, a to z dôvodu zamedzenia duplicitného financovania tých istých výdavkov tak z národného projektu, ako aj z OSSD.

MK SR bude rokovať s Ministerstvom financií SR s cieľom zabezpečiť navýšenie finančných zdrojov na podporu dotačnej schémy OSSD tak, aby možnosť udržateľnej podpory zamestnanosti cieľovej skupiny bola zabezpečená aj po ukončení tohto NP.

Oprávnené cieľové skupiny (účastníci) NP (ďalej aj „CS“):

V súlade s P SK prioritou 4P1 a špecifickým cieľom ESO4.1 sú oprávnenou cieľovou skupinou:

- UoZ
- Zamestnanec

Podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti sú oprávnenou cieľovou skupinou:

Uchádzač o zamestnanie (UoZ)

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Znevýhodnený UoZ (ZUoZ)

Podľa §8 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zamestnané osoby

Podľa §4 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Žiadateľ predloží žiadosť o poskytnutie príspevku v zmysle tohto NP na príslušný úrad práce. V žiadosti uvádza konkrétny počet a štruktúru pracovných miest. Úrad práce zabezpečuje posúdenie žiadosti a uzatvorenie dohody o poskytnutí príspevku v súlade so stanovenými ukazovateľmi a cieľmi projektu.

Hlavná aktivita projektu bude realizovaná na základe dohody uzatvorenej medzi príslušným úradom práce a užívateľom projektu (zamestnávateľom). Zamestnávateľ sa zaviazá vytvoriť príslušný počet pracovných miest, prijať na podporené pracovné miesta dohodnutý počet UoZ, resp. udržať už vytvorené pracovné miesta a zabezpečiť im prácu v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času, najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času a zaškoliť ich na výkon takých odborných alebo pomocných činností, ktoré sú schopní vykonávať.

Doba podporovania jedného pracovného miesta bude maximálne 18 mesiacov.

Príspevok sa neposkytuje na zamestnávanie UoZ, ZUoZ, resp. na podporu zamestnancov, na ktorého zamestnávanie bol na to isté obdobie poskytnutý príspevok v rámci iného AOTP vykonávaného podľa § 54 zákona o službách zamestnanosti.

Podporené budú štyri pracovné pozície:

- pomocný zamestnanec
- samostatný zamestnanec
- koordinátor
- majster

Oprávnené náklady sú mzdové náklady na všetky pracovné pozície v zapojených subjektoch a náklady na paušálnu sadzbu na uvedené pracovné pozície. Na základe podmienok výzvy bude v rámci podporných aktivít projektu počas celej doby jeho realizácie využívaná možnosť uplatňovania paušálnej sadzby. Kontrola výkonu činnosti zo strany prijímateľa bude prebiehať pravidelne.

Projekt bude realizovaný prostredníctvom jednej hlavnej aktivity a dvoch podaktivít:

Hlavná aktivita : Zabezpečenie kontinuálnej podpory zamestnávania znevýhodnených osôb, vrátane MRK, prepojením na systém sociálnej ekonomiky

Podaktivita 1.1: Podpora dlhodobého zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných osôb, vrátane MRK prostredníctvom overeného modulu zapájania nezamestnaných do obnovy národných kultúrnych pamiatok.

Gestor: Ústredie

Cieľom tejto aktivity bude nastaviť udržateľný systém zamestnávania znevýhodnených osôb, vrátane MRK, aby boli konkurencie schopní na otvorenom trhu práce.

Úlohou vytvoreného pracovného tímu (pomocný pracovník, samostatný pracovník, koordinátor a majster) bude realizovať stavebné práce a pomocné stavebné práce potrebné pre obnovu a zachovanie pamiatok kultúrneho dedičstva - ako sú hrady, hradby, pevnosti, kaštiele, kláštory.⁴

Úlohou koordinátora bude poskytovať podporné služby zamestnancom z cieľovej skupiny, ako aj spolupracovať s Regionálnymi centrami sociálnej ekonomiky (ďalej len RC SE) pri identifikácii možných budúcich zamestnancov sociálnych podnikov v danej lokalite.

Zamestnanci RC SE budú v rámci sieťovania a svojich poradenských činností poskytovať informácie o možnostiach transformácie subjektov zapojených do obnovy pamiatok na registrované sociálne podniky, ktoré v budúcnosti vytvoria potenciál zamestnávať znevýhodnené a zraniteľné osoby.

⁴ V zmysle Zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu je národná kultúrna pamiatka (ďalej „NKP“) hnuiteľná vec alebo nehuiteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Spolupráca s NP ISE II. vytvorí priestor pre subjekty zapojené do projektu transformovať sa na sociálne podniky a zároveň existujúce sociálne podniky vykonávajúce stavebnú činnosť dostanú príležitosť zapojiť sa do obnovy národných kultúrnych pamiatok v danej lokalite s možnosťou uchádzať sa o finančné prostriedky z dotačnej schémy MK SR Obnov si svoj dom.

Podaktivita 1.2.: Monitoring súladu projektu so strategickými záväzkami SR a metodické usmerňovanie zapájania osôb z MRK

Gestor: ÚSVRK

Na základe pozitívnej skúsenosti so zapájaním osôb z MRK do projektov obnovy kultúrneho dedičstva bude jedným z merateľných ukazovateľov projektu aj naďalej "Počet osôb z MRK, ktorým je poskytovaná asistenčná služba", pričom s ohľadom na potenciál rozšírenia miest realizácie projektu do lokalít Atlasu MRK je cieľová hodnota ukazovateľa stanovená na 60 % zo všetkých podporených osôb. V prípade, že sa lokalita nenachádza v Atlase MRK, táto podmienka neplatí.

ÚSVRK bude ako partner projektu v rámci podaktivity zodpovedať za súlad implementácie projektu so záväzkami vyplývajúcimi zo Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, Programového vyhlásenia vlády SR 2023 – 2027, ako aj ďalšími strategickými cieľmi a záväzkami v oblasti zvyšovania životnej úrovne a zapájania Rómov do pracovného trhu.

Úlohou ÚSVRK v rámci podaktivity bude najmä:

- monitorovať dopad aktivít projektu na uplatniteľnosť podporených zamestnancov na trhu práce. Jedným z cieľov projektu, ktorý musí byť počas implementácie a po ukončení projektu sledovaný, je zabezpečiť, aby sa podporovaní zamestnanci nestali závislými od projektovej podpory, ale aby sa po získaní kvalifikácie a pracovných návykov stali samostatne uplatniteľnými na otvorenom trhu práce.
- sledovať implementáciu projektu, dopad na zvyšovanie uplatniteľnosti na trhu práce osôb z MRK, a na základe získaných poznatkov navrhovať konkrétne riešenia vedúce k dosahovaniu týchto cieľov projektu.
- sieťovať subjekty hospodárskej súťaže v nadväznosti na rozvoj sociálnej ekonomiky.

Uvedené aktivity budú vykonávané prostredníctvom nasledovných činností:

- ÚSVRK bude sledovať plnenie merateľných ukazovateľov, metodicky usmerňovať zber dát, vyhodnocovať ich a na základe zistení ďalej usmerňovať prijímateľa, partnerov a užívateľov projektu s cieľom zabezpečiť pozitívny dopad projektu v tejto oblasti.
- zrealizuje monitoring zameraný na vyhodnotenie výsledkov projektu s vybranými účastníkmi.
- v individuálnych prípadoch môže poskytovať usmernenia v oblasti práce s vylúčenými komunitami, najmä formou zlepšovania koordinácie s pomáhajúcimi profesiami, so zamestnávateľmi, sociálnymi podnikmi, strednými školami v rámci celoživotného vzdelávania a pod.
- ÚSVRK bude konzultovať s externým hodnotiteľom zameranie dopadovej štúdie

Zároveň uvádzame, že projekt musí byť v súlade s horizontálnymi princípmi, ktoré sú definované v čl. 9 nariadenia o spoločných ustanoveniach, s prihliadnutím na dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania a aktívneho podporovania mužov a žien vo všetkých aktivitách a činnostiach, najmä ak ide o prístup k zamestnaniu, odmeňovanie a pracovný postup, odborné vzdelávanie a pracovné podmienky.

V projektoch je potrebné odstraňovať bariéry a predchádzať všetkým formám diskriminácie, vytvárať podmienky, ktoré zohľadňujú špecifické potreby, ako aj skúsenosti rozmanitých skupín obyvateľstva a zabezpečiť dostupnosť fyzického prostredia, dopravy, informácií a verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a senzorickou orientáciou, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Očakávané výsledky NP

Realizácia NP „Ľudia a hrady – krok k sociálnej ekonomike“ predpokladá nasledujúce výsledky:

- nastavený systém dlhodobého zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných osôb transformáciou subjektov zapojených do obnovy národných kultúrnych pamiatok na registrované sociálne podniky - priestor pre dlhodobé prepájanie segmentu obnovy kultúrneho dedičstva s ekosystémom sociálnej ekonomiky;
- rozšírenie potenciálu zamestnaných osôb uplatniť sa na otvorenom trhu práce zvýšením nadobudnutých zručností, napríklad aj pri obnove ďalších národných kultúrnych pamiatok v iných lokalitách, kde sa budú môcť takto skúsení pracovníci uchádzať o ďalšie pracovné pozície;
- čiastočná obnova a zachovanie národnej kultúrnej pamiatky, zvýšenie jej odolnosti voči poveternostným vplyvom, ako

aj zlepšenie dostupnosti a atraktívnosti pre návštevníkov;

- dopadová štúdia uplatniteľnosti podporených zamestnancov z MRK na trhu práce.

Dopad výsledkov NP

Realizáciou aktivít NP očakávame nasledovné konkrétne dopady:

- zníženie sociálneho vylúčenia v oblasti prístupu osôb z MRK ku kvalitnému a udržateľnému zamestnaniu;
- rozšírenie možnosti pre uplatnenie sa na otvorenom trhu práce pre osoby z MRK ako aj osoby zapojené do realizácie projektu;
- zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľstva;
- rozšírenie možností pre uplatnenie ťažko zamestnateľných osôb prostredníctvom sociálnych podnikov zameriavajúcich sa na stavebné práce a obnovu kultúrneho dedičstva;
- podpora cestovného ruchu a rozšírenie pracovných možností obyvateľov v danom regióne;

Udržateľnosť výsledkov projektu:

Osoby zamestnané v projekte nadobudnú zručnosti, ktoré zvýšia ich možnosti pre uplatnenie sa na otvorenom trhu práce.

Spolupráca s NP ISE II. vytvorí priestor pre subjekty zapojené do projektu transformovať sa na sociálne podniky a zároveň existujúce sociálne podniky vykonávajúce stavebnú činnosť dostanú príležitosť zapojiť sa do obnovy národných kultúrnych pamiatok v danej lokalite s možnosťou uchádzať sa o finančné prostriedky z dotačnej schémy MK SR Obnov si svoj dom. Okrem synergií v spolupráci projektu s NP ISE II. budú poznatky z aplikačnej praxe projektu využité aj pri vytváraní a koncipovaní nových projektov zameraných na dlhodobú stabilnú podporu zamestnávania znevýhodnených osôb.

Administratívna, finančná a prevádzková kapacita žiadateľa a partnera

Ústredie je v zmysle § 2 Zákona č. 453/2003 o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov orgánom štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti, rovna ko ako úrady. Predmetný zákon ďalej vymedzuje ich postavenie. Ústredie zabezpečí výkon odborných činností súvisiacich s implementáciou hlavnej aktivity prostredníctvom pozície Odborného pracovníka, ktorý bude zodpovedný za:

- výkon odborných činností súvisiacich so systémom implementácie projektov financovaných z fondov EÚ
- prípravu podkladov pre monitoring a vyhodnotenia, štatistiky a analýzy,
- spoluprácu pri príprave a aktualizácii riadiacej dokumentácie,
- účasť na odborných a koordinačných stretnutiach projektu,
- sieťovanie a spolupráca s ďalšími relevantnými inštitúciami a aktérmi v regióne,
- získavanie informácií a overovanie v informačných systémoch verejnej správy plnenie podmienok podľa § 70 ods. 7 a 8

ÚSVRK ako partner NP zabezpečí podporu subjektom sociálnej ekonomiky vo vzťahu k zamestnávaniu mužov a žien z MRK prostredníctvom vytvorenia 3 pracovných pozícií. Hlavné činnosti, ktoré budú zamestnanci vykonávať sa týkajú nasledovných oblastí:

- Zabezpečovanie dosahovania pozitívneho sociálneho vplyvu pre MRK
- Sieťovanie subjektov hospodárskej súťaže, podpora rozvoja sociálnej ekonomiky
- Monitorovanie osôb z MRK zamestnaných v projekte podľa Zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zároveň bude ÚSVRK pri implementácii projektu využívať existujúce odborné a personálne kapacity, pozostávajúce z expertov v oblasti monitorovania a hodnotenia politík a v prioritnej oblasti "zamestnanosť" Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 prostredníctvom odboru programovej jednotky, odboru implementácie projektov a odboru koncepcií a analýz.

Rozpočet projektu⁵

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie

Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP	Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Plánované vecné vymedzenie
---	-----------------------------------	----------------------------

⁵ V prípade zvýšenia celkových oprávnených výdavkov NP (po jeho schválení komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027) o viac ako 15 % (a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti), RO/SO predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený zámer NP.

Hlavné aktivity		
Aktivita	Zabezpečenie kontinuálnej podpory zamestnávania znevýhodnených osôb, vrátane MRK, prepojením na systém sociálnej ekonomiky.	
352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám	10 176 660 €	Patria sem priame náklady na zamestnancov - personálne výdavky pre zamestnancov užívateľov zapojených do národného projektu. Pre skupinu výdavkov „Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám“ (352) bol indikatívny rozpočet pripravený na základe miezd zamestnancov užívateľov z predchádzajúcich národných projektov. Skupina výdavkov zahŕňa nasledovné pozície: 1. Pomocný zamestnanec (Indikatívna priemerná mesačná CCP – 1 014 eur); 2. Samostatný zamestnanec (Indikatívna priemerná mesačná CCP – 1 243 eur). 3. Koordinátor (Indikatívna priemerná mesačná CCP – 1 589 eur). 4. Majster (Indikatívna priemerná mesačná CCP – 2 210 eur).
521 – Mzdové náklady žiadateľ	508 089 €	Mzdové náklady žiadateľa na zabezpečenie implementácie projektu prostredníctvom 15 odborných pracovných pozícií. Celková cena práce bola stanovená na základe údajov z predchádzajúcich projektov podobného zamerania, prípadne z pracovných pozícií podobného zamerania.
521 – Mzdové náklady partner	220 968 €	Mzdové náklady partnera na zabezpečenie implementácie projektu prostredníctvom 3 odborných pracovných pozícií. Celková cena práce bola stanovená na základe údajov z predchádzajúcich projektov podobného zamerania, prípadne z pracovných pozícií podobného zamerania.
Hlavné aktivity spolu	10 905 717 €	
Podporné aktivity		
915 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. b) NSU	1 635 857,55 €	915 - Paušálna sadzba na nepriame výdavky podľa článku 54 písm. b) NSU vo výške 15% z priamych nákladov.
Podporné aktivity SPOLU	1 635 857,55 €	
CELKOM	12 541 574 €	

Finančný rámec		
Fond	Európsky sociálny fond plus	
Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR) podľa kategórie regiónu	menej rozvinutý región	12 541 574 €
	viac rozvinutý región	-
Zdroj EÚ (v EUR) podľa kategórie regiónu	menej rozvinutý región	10 660 338 €
	viac rozvinutý región	-
Vlastné zdroje prijímateľa (v EUR) podľa kategórie regiónu⁶	neaplikuje sa	-
	Vyberte položku.	-

⁶ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

Merateľné ukazovatele	
Cieľ národného projektu	ESO4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu a aktivačným opatreniam pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, predovšetkým mladých ľudí, a to najmä vykonávaním záruky pre mladých ľudí, pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny na trhu práce a neaktívne osoby, ako aj prostredníctvom podpory samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Informačné a konzultačné činnosti zamerané na podporu činnosti subjektov sociálnej ekonomiky, vrátane podpory ich vzniku
Typ merateľného ukazovateľa ⁷	výstup
Typ územia	MRR
Kód	PO167
Názov	Počet osôb cieľovej skupiny zapojených do aktivít projektu
Merná jednotka	osoby
Indikatívna cieľová hodnota ⁸	460

Uveďte zoznam iných údajov projektu (ak je to relevantné)	
Kód a názov iného údajja	
Merná jednotka iného údajja	

Ďalšie požadované údaje pre monitorovanie ⁹	
Názov	
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Prostredníctvom monitorovacích správ

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny ¹⁰		
Prínosy/Dopady	Cieľová skupina / užívatelia NP	Počet ¹¹
Prínosom NP bude to, že ZUoZ/UoZ sa začlenia na trh práce, aby získali alebo si obnovili pracovné návyky a zamestnanci si rozšírili svoje zručnosti. Keďže v súčasnosti stoja mimo pracovného procesu, nemajú možnosť získavať nové znalosti a skúsenosti a majú problém prispôsobiť sa zmenám na trhu práce a následne sa zamestnať. Predpokladá sa, že získanie zamestnania im pomôže zvýšiť si sebavedomie a získať motiváciu.	UoZ, ZUoZ	NP prispeje k zlepšeniu uplatniteľnosti 460 ZUoZ, UoZ, a zamestnancov

⁷ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

⁸ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

⁹ V prípade viacerých údajov, doplňte údaje za každý údaj.

¹⁰ V prípade viacerých cieľových skupín / užívateľov NP, doplňte dopady na každú z nich.

¹¹ Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov	
Informácie sa vyplňajú iba pre investičné typy projektov.	
Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti ¹² ? (áno/nie)	
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete , uveďte jej názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	

Verejné obstarávanie	
Sumár zrealizovaných VO	
Sumár plánovaných VO	
Názov VO ¹³	
Stručný opis predmetu VO	
Celková hodnota zákazky	
Postup obstarávania	
Metóda podľa finančného limitu	
Začiatok VO	
Stav VO	
Predpokladaný dátum ukončenia VO	
Poznámka	
Aktivita	
Hodnota na aktivitu z celkovej hodnoty VO	

Identifikácia rizík a prostriedky na ich elimináciu	
Riziko	
Názov rizika 1	Neoprávnené mzdové výdavky v súvislosti s koeficientom zamestnávania na pozícií koordinátor a majster
Popis rizika	V súvislosti s implementáciou hlavnej projektovej aktivity vznikajú možnosti zamestnať dodatočných zamestnancov na pozíciách majster a koordinátor v prípade zamestnávania určitých osôb. Pri nedodržaní stanoveného počtu zamestnancov môžu vzniknúť neoprávnené náklady.
Závažnosť	Stredná
Opatrenia na elimináciu rizika	Jednoznačne komunikovanie podmienok národného projektu ako aj vytvorenie jednoduchého prehľadu k minimálnym počtom zamestnancov k vytvoreniu pozície majster a koordinátor. Metodické usmerňovanie a komunikácia projektového tímu k zníženiu možnosti k neoprávneným nákladom.
Názov rizika 2	Riziko z nedosiahnutia cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov (MU)
Popis rizika	Dosiahnutie stanovených MU z hľadiska cieľovej hodnoty je ovplyvnené záujmom cieľových skupín o zapojenie sa do NP

¹² Pozri aj nesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>)

¹³ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu relevantných verejných obstarávaní. V prípade, ak sú VO realizované v rámci paušálnej sadzby, uvedená tabuľka sa nevyplňa

Závažnosť	Stredná
Opatrenia na elimináciu rizika	<p>Ústredie môže ovplyvniť dosahovanie cieľových indikátorov v prípade malého záujmu o príspevky nasledovne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidelným priebežným monitorovaním dosahovaných výsledkov implementácie NP; • zvýšením informovanosti o možnostiach podpory cieľových skupín prostredníctvom mediálnej kampane a ďalších nástrojov publicity a informovanosti;
Názov rizika 3	Riziko zmeny právnych predpisov SR a právnych aktov EÚ
Popis rizika	Počas implementácie NP môžu nastať legislatívne zmeny, ktoré môžu mať vplyv na proces realizácie projektu. Na prípadné legislatívne zmeny bude ústredie reagovať štandardným spôsobom, prostredníctvom „žiadosti o povolenie vykonania zmeny“, ktorá sa premietne do zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, formou dodatku.
Závažnosť	Nízka
Opatrenia na elimináciu rizika	Ústredie bude promptne reagovať na legislatívne zmeny.

Prílohy